

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/337/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514203588
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hrabovecká
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7514203588.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a členiek senátu JUDr. Diany Solčányovej a JUDr. Ludviky Bodnárovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti R. L. nar. XX.X.XXXX a K. L. nar. XX.XX.XXXX zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice detí rodičov Bc. K. L. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej v R. na Y. XX zastúpenej advokátkou JUDr. Tatianou Vorobelovou so sídlom Advokátskej kancelárie v Košiciach na Bajzovej 2 a D. L. nar. XX.X.XXXX bývajúceho vo L. R. na ulici X. T. X v konaní o zvýšenie a zníženie výživného a úprave styku o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie z 10.12.2014 č.k. 9P 69/2014-68 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom z 10.12.2014 č.k. 9P 69/2014-68 zmenil rozsudok Okresného súdu Košice - okolie z 20.4.2011 sp.zn. 7C 260/2010 v časti týkajúcej sa výživného tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej K. L. nar. XX.XX.XXXX sumou 120 Eur mesačne a maloletého R. L. nar. XX.X.XXXX sumou 220 Eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci dopredu matke maloletých detí od 21.2.2014. Dlhé výživné za obdobie od 21.2.2014 do 30.11.2014 pre maloletú K. 185,68 Eur a pre maloletého R. 185,60 Eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach pre každé dieťa po 15,47 Eur spolu s bežným výživným až do vyrovnania matke maloletých detí pod hrozbou straty výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku. Návrh otca na zníženie výživného zamietol. Dohodu rodičov o styku otca s maloletými deťmi implantoval do rozhodnutia súdu.

Proti výroku rozsudku o výživnom podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí s odôvodnením, že zmena pomerov nebola dôsledne zistená a napriek tomu, že v dôsledku pracovného úrazu v novembri 2015 bol dva mesiace práceneschopný a v čase predchádzajúcej úpravy výživného mal príjem aj z mimopracovnej činnosti (fušky), býval a stravoval sa u svojich rodičov, pričom v súčasnosti má zdravotné problémy s kolenami, nakoľko si kladenie dlažieb vyžiadalo svoju daň, súd prvého stupňa zvýšil výživné. Z rozprávania vie, že súdom určené výživné je vysoké vzhľadom na vek maloletých detí (5 a 8 ročné) a výživné 300 Eur mesačne, je pre neho momentálne neúnosné, prežíva z výplaty do výplaty, od úrazu nebol schopný ušetriť ani euro a do dnešného dňa, t.j. dva roky má od svojho otca pôžičku 2.000 Eur, z ktorej nebol schopný splatiť ani euro. Konštatoval, že žije v spoločnej domácnosti s družkou, ktorá je rozvedená a vychováva svoju osemročnú dcérku, a len od 1.7.2014 je zamestnaná, kým matka maloletých detí má príjem spolu s výživným vyšší, ako on a býva v spoločnej domácnosti s rodičmi, ktorým neprispieva a peniaze, ktoré údajne dáva svojmu otcovi za nájom, ostávajú im na dovolenky. Svoje deti miluje a snaží sa pre nich urobiť čo možno najviac, ale nie za takýchto podmienok. Tiež uviedol, že kolíznu opatrovníčku videl prvýkrát na súde, ktorá zastupovala svoju kolegyňu a nemala

ani predstavu o výške výživného. Žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a znížil výživné spolu na dve deti z 300 Eur mesačne na 160 Eur mesačne.

Matka maloletých detí sa k odvolaniu otca nevyjadрила.

Kolízny opatrovník maloletých detí navrhol, aby odvolací súd odvolanie otca zamietol a napadnutý rozsudok potvrdil v plnom rozsahu. Poukázal na to, že konajúci súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, listinnými dôkazmi, správou o prešetrení pomerov v rodine maloletých detí a pri určení výživného vychádzal zo schopností, možností a majetkových pomerov oboch rodičov, pričom prihliadol k odôvodneným potrebám maloletých detí ako aj k tomu, ktorý z rodičov a v akej miere sa o deti osobne stará. Na strane matky zohľadnil jej osobnú starostlivosť o maloleté deti, ktorá svoj podiel na výžive detí plní aj hodnotou práce vynakladanej pri ich opatere, kým otec nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť a jeho príjem je dostačujúci na to, aby prispieval na výživu maloletých detí vo výške, ktorú určil prvostupňový súd.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd na základe odvolania otca bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa o výživnom spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych zákonných ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 132 O.s.p. vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, v dôsledku čoho sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvého stupňa vo výroku o zvýšení výživného pre maloletého R. a maloletú K., ktorý konštatoval podstatné zvýšenie odôvodnených potrieb maloletých detí a nezmenené pomery otca vo vzťahu k jeho reálnym zárobkovým schopnostiam a možnostiam. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvého stupňa a otec ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie o rozsahu jeho vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom R. a K.. Odvolací súd rovnako, ako súd prvého stupňa, dôsledne posúdil pomery účastníkov v čase predchádzajúcej úpravy výživného (rozsudok o predchádzajúcej úprave výživného z 20.4.2011) s pomermi existujúcimi v čase terajšieho rozhodovania dospel k totožnému právnomu záveru, ako súd prvého stupňa, že bola preukázaná kvalifikovaná zmena pomerov na strane maloletých detí odôvodňujúca zvýšenie výživného a výživné 120 Eur mesačne pre maloletú K. a 220 Eur mesačne pre maloletého R. je primerané reálnym zárobkovým schopnostiam a možnostiam otca, zohľadňuje odôvodnené potreby maloletých detí do výšky zodpovedajúcej príjmu otca, ako aj tú skutočnosť, že otec nemá inú vyživovaciu povinnosť. Odvolací súd konštatuje, že výživné pre maloletú K. 120 Eur mesačne a pre maloletého R. 220 Eur mesačne zohľadňuje iba časť nevyhnutných potrieb maloletých detí a je nepochybné, že práve matka dopĺňa zdroj výživy maloletých detí na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre ich všestranný rozvoj, preto sú bez právneho významu pomery matky, ktorá sa o maloleté deti osobne stará a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť voči nim v rozsahu zodpovedajúcom svojmu príjmu. Odvolací súd dodáva, že pomery otca, na ktoré sa odvoláva, sú vyjadrené v napadnutom rozsudku zvýšením výživného pre maloletú K. a pre maloletého R. o 20 Eur mesačne, pretože rozsah odôvodnených potrieb maloletých detí by zjavne odôvodňovalo zvýšenie výživného vo väčšom rozsahu, ale vychádzajúc z reálneho príjmu otca, ktorý je popri odôvodnených potrebách oprávnenej osoby rozhodujúcim hľadiskom pre rozhodnutie o výživnom (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine), t.j. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča podmieňujú mieru uspokojenia odôvodnených potrieb dieťaťa, nemohol inak rozhodnúť ani odvolací súd. Vo vzťahu k odvolacím námietkam otca odvolací súd poukazuje na § 62 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý plnenie vyživovacej povinnosti k deťom považuje za ich prvoradú zákonnú povinnosť, ako aj na ods. 5 tohto zákonného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Odvolací súd dodáva, že výživné určené súdom prvého stupňa je primerané a zodpovedá príjmu otca v sledovanom období, ktorý súd prvého stupňa zistil z odpisov mzdových listov a so zreteľom na tento

príjem možno od neho spravodlivo žiadať, aby formou výživného zabezpečil svojim deťom životnú úroveň v rozsahu bežného životného štandardu, čo je v súlade s požiadavkou, že dieťa, rodičia ktorého nežijú spolu, má mať takú životnú úroveň, ako keby spolužitie rodičov existovalo. Odvolací súd rovnako zdôrazňuje tzv. valorizačnú klauzulu obsiahnutú v § 78 ods. 3 Zákona o rodine, ktorá ukladá súdu, aby v prípade, ak rozhoduje o zmene pomerov, zohľadnil aj zmenu výšky (vývoj) životných nákladov. Výška životných nákladov je zrejmá napr. z cien spotrebného koša, z miery inflácie, resp. iných ekonomických ukazovateľov. Táto povinnosť súdu je obligatórna. Z § 78 ods. 3 Zákona o rodine vyplýva, že vývoj životných nákladov je objektívna okolnosť, ktorá by aj sama o sebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného (zvýšenie). Odvolací súd spôsob určenia výživného so zreteľom na odôvodnené potreby maloletého R. a maloletej K., vzhľadom na dobu, ktorá ubehla od predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom, ako aj v súvislosti s ich vekom, rastom, nástupom maloletej K. na základnú školu a mimoriadne výdavky súvisiace so zdravotným stavom maloletého R., považuje za akceptovateľný a zdôrazňuje, že pre zmenu rozhodnutia o výživnom podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine postačuje zmena pomerov len na jednej strane, teda buď len o oprávneného alebo len u povinného, nota bene príjem otca dosahovaný v čase predchádzajúcej úpravy výživného, ktorý je totožný s jeho príjmom v čase terajšej úpravy výživného, neodôvodňuje rozhodnutie o výživnom v súlade s odvolacím návrhom otca. Vo vzťahu k odvolacím námietkam otca odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktoré stručne a jasne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z toho aspektu bolo plne realizované základné právo otca na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Právo na spravodlivý proces bolo naplnené tým, že súd prvého stupňa zistil po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci zákonne rozhodol. Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že krátkodobá pracovná neschopnosť otca v dôsledku úrazu, nemôže byť samo o sebe dôvodom pre zníženie výživného, rovnako ani tá skutočnosť, že v súčasnosti nevykonáva brigádnickú činnosť (fušky, ako to nazval v odvolaní), pretože jeho príjem dosahovaný zo závislej činnosti 1.035,93 Eur v rozhodnom období je dostatočný pre plnenie vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom v súdom určenom rozsahu. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. a v odôvodnení sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia podľa § 219 ods. 2 O.s.p..

Súčasťou odvolania otca je námietka zaujatosti vznesená voči konajúcej sudkyňi JUDr. Jane Dudíkovej za účelom nového prešetrenia skutočností, ktoré boli pozabudnuté, i keď ich do svojho vyjadrenia uviedol.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 15a ods. 1 O.s.p. účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť. Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia v námietke zaujatosti musí byť uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, a kedy sa účastník podávajúci námietku zaujatosti o dôvode vylúčenia dozvedel. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti námietky zaujatosti, súd neprihliadne; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Podľa ods. 5 citovaného zákonného ustanovenia ak sa námietka zaujatosti týka len okolností ustanovených v § 14 ods. 3 (dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach), súd na námietku zaujatosti neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

Námietka zaujatosti, ako procesný úkon otca, nespĺňa zákonom predpísané náležitosti (§ 15a ods. 3 O.s.p.), ktorú založil na vyjadrení nespokojnosti s postupom sudkyne v prejednávanej veci, čo v zmysle ust. § 14 ods. 3 O.s.p. nemôže byť dôvodom na vylúčenie zákonnej sudkyne, keďže sa jedná o okolnosti spočívajúce v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci, preto sa odvolací súd námietkou zaujatosti nezaoberal (§ 15a ods. 3 a ods. 5 O.s.p.).

Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.